

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **Děti Země - Klub za udržitelnou dopravu, organizační jednotka Děti Země o. s.**, se sídlem Cejl 50, Brno-střed, zastoupen Mgr. Pavlem Černým, advokátem se sídlem Dvořáková 13, Brno-střed, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy**, se sídlem nábreží Ludvíka Svobody 12, Praha 1, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Ředitelství silnic a dálnic ČR**, se sídlem Na Pankráci 56, Praha 4, zastoupena JUDr. Jiřím Hartmannem, advokátem se sídlem Sokolovská 49, Praha 8, o žalobě proti rozhodnutí ministra dopravy ze dne 2. 2. 2009, čj. 54/2008-510-RK/3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 6. 2012, čj. 11 Ca 93/2009 – 237,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

- I.
Vymezení věci

[1] Ředitelství silnic a dálnic ČR (dále jen „osoba zúčastněná na řízení“) podalo dne 27. 6. 2008 u žalovaného žádost o stavební povolení pro stavbu „Dálnice D 8, stavba 0805 Lovosice – Řehlovice, část A“. Podáním ze dne 11. 8. 2008 se žalobce přihlásil do stavebního řízení jako jeho účastník a podal ve věci námitky. Žalovaný vydal stavební povolení dne 21. 8. 2008 pod čj. 577/2008-910-IPK/6, ve kterém rozhodl i o námitkách žalobce. Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného rozklad. Ministr dopravy shora označeným rozhodnutím rozklad zamítl a rozhodnutí žalovaného potvrdil.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí ministra dopravy žalobou, kterou městský soud jako nedůvodnou zamítl. Vyšel přitom plně z právního názoru Nejvyššího správního soudu vyjádřeného v rozsudku ze dne 1. 6. 2011, čj. 1 As 6/2011 – 347. Městský soud dospěl k závěru, že námitky proti procesu posuzování vlivů na životní prostředí a stanovisku EIA bylo možné uplatnit v územním řízení, v němž se rozhodovalo o umístění stavby na konkrétní pozemky. V rámci stavebního řízení proto není možné přihlídnout k námitkám, jejichž podstatou je nesouhlas s výběrem trasy dálnice. Stejně tak se věcně nezabýval námitkou proti rozhodnutí o udělení výjimky ze zákazu stavět dálnice ve zvláště chráněném území. Námitky proti rozhodnutí o výjimce bylo možné uplatnit v řízení o žalobě proti územnímu rozhodnutí. K poslednímu žalobnímu bodu soud uvedl, že rovněž pro účely stavebního řízení je třeba opatřit souhlas orgánu státní správy lesů dle § 14 odst. 2 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích (lesní zákon). Souhlas byl vydán Městským úřadem Lovosice dne 7. 11. 2005 pod čj. 16511-2399/05/ŽP. Souhlas sice trpí nedostatky formálních náležitostí a nebyl vydán způsobem předvídaným lesním zákonem, tyto nedostatky by však byly relevantní pouze tehdy, pokud by žalobce napadal zákonnost samotného souhlasu. Žalobce ovšem tvrdil, že souhlas nebyl vůbec vydán, z čehož dovozoval vady stavebního řízení.

II.

Stručné shrnutí základních argumentů uvedených v kasační stížnosti

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu včasnou kasační stížnost z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Stěžovatel nejprve obecně poukazuje na postavení dotčené veřejnosti v řízeních o povolení záměrů, které mají významný dopad na životní prostředí, přičemž odkazuje na aktuální judikaturu Soudního dvora EU (C-240/09 a C-115/09).

[4] Následně stěžovatel napadá způsob, jakým městský soud posoudil žalobní bod týkající se nezákonnosti stanoviska EIA a procesu, který předcházel jeho vydání. Tato otázka je přitom relevantní i pro stavební řízení (viz rozsudky NSS čj. 1 As 91/2009 – 83 a čj. 1 As 39/2006 – 55). Stěžovatel rekapituluje, že nejprve bylo provedeno posouzení dopravní studie na dálnici D 8. Z něho vyplynuvší stanovisko vybralo jako nejvhodnější trasu C a doporučilo nesledovat ostatní varianty. Samotné posouzení dopravní studie v procesu SEA je nezákonné, neboť se nejedná o koncepci ve smyslu zákona č. 244/1992 Sb. Od tohoto okamžiku se pracovalo již jen s variantou C, námitky navrhuující prověření i jiných variant byly odmítány bez věcného vyhodnocení. Následně byl v procesu SEA posouzen územní plán VÚC okres Litoměřice a poté v procesu EIA samotná stavba dálnice D 8. Stěžovatel namítá, že posouzení vlivů dopravní studie na životní prostředí bylo

pokračování

provedeno bez účasti veřejnosti, tedy v rozporu se zákonem, resp. neexistuje žádný spisový materiál, který by prokázal, že proběhlo veřejné projednání dopravní studie.

[5] Stěžovatel namítá, že pokud byl výběr koridoru a konkrétní varianty trasy dálnice D 8 přes území Chráněné krajinné oblasti České středohoří od počátku nezákonný, pak musí nezákonností trpět jakékoliv další navazující správní rozhodnutí. Jelikož se stěžovatel nemohl domoci přezkoumání svých argumentů proti zákonnosti procesu SEA a stanovisku EIA v územním řízení, považuje za logické, že se přezkumu domáhá v rámci žalob proti stavebnímu povolení. Argumentaci stěžovatele přisvědčil Krajský soud v Ústí nad Labem v rozsudku ze dne 27. 2. 2012, čj. 15 A 75/2011 – 107, jímž zrušil územní rozhodnutí na 100 metrový úsek dálnice D 8. Proto i městským soudem měl být tento žalobní bod shledán důvodným. Stanovisko EIA je možné napadnout nejen společně se žalobou proti územnímu rozhodnutí, ale také spolu se žalobou proti stavebnímu povolení, neboť stanovisko je povinným podkladem i pro stavební povolení. Názor Nejvyššího správního soudu vyjádřený v rozsudku čj. 1 As 6/2011 – 347, jímž se městský soud řídil, označuje stěžovatel za přehnaně formalistický. Jako ústavně konformní by jej bylo možno hodnotit pouze tehdy, pokud by žalobám z řad dotčené veřejnosti proti územním rozhodnutím byl přiznáván odkladný účinek. Praxe je však opačná, což se projevilo i v případě žaloby proti územnímu rozhodnutí o umístění dálnice D 8, které odkladný účinek přiznán nebyl.

[6] Stěžovatel rovněž napadá závěr městského soudu, že rozhodnutí o udělení výjimky ze zákazu stavět nové dálnice v chráněné krajinné oblasti, které bylo vydáno dne 14. 2. 2001, mělo být napadeno v rámci žaloby proti územnímu rozhodnutí. Poukazuje na to, že v době vydání výjimky nebyla ustálena judikatura ohledně přípustnosti samostatné žaloby proti rozhodnutí o udělení výjimky. V rozhodnutí o výjimce jsou řešeny nejen otázky spojené s umístěním stavby, ale též aspekty, které jsou předmětem stavebního řízení. Soud by tedy měl na základě § 75 odst. 2 s. ř. s. přezkoumat zákonnost rozhodnutí o udělení výjimky i v rámci řízení o žalobě proti stavebnímu povolení. Stěžovatel totiž nemohl v roce 2001 předjímat, že v době rozhodování soudu se ustálí judikatura tím směrem, že bude připuštěn samostatný soudní přezkum podkladových rozhodnutí.

[7] Ve vztahu k oběma výše uvedeným kasačním námitkám (nezákonnost stanoviska EIA a nezákonnost rozhodnutí o udělení výjimky) stěžovatel namítá, že rozsudek městského soudu je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Soud totiž pouze odkázal na rozsudek NSS čj. 1 As 6/2011 – 347, aniž by se vypořádal s argumentací stěžovatele uplatněnou v řízení před městským soudem, jíž reagoval na právní názor vyjádřený v citovaném rozsudku NSS.

[8] V neposlední řadě stěžovatel brojí proti závěru městského soudu, že k povolení stavby dálnice ve vzdálenosti do 50 m od kraje lesa byl vydán souhlas orgánu státní správy lesů dle § 14 odst. 2 lesního zákona. Dle stěžovatele je nelogické a nesprávné tvrdit, že takovým správním rozhodnutím je vyjádření Městského úřadu Lovosice ze dne 7. 11. 2005. Toto vyjádření nesplňuje formální požadavky kladené na správní rozhodnutí. Jeho platnost byla prodloužena rukou dopsanou větou dne 1. 11. 2007. Vyjádření odkazuje na souhlas vydaný Okresním úřadem Litoměřice dne 21. 7. 1998 pod čj. 353/98/ŽP. Ze stavebního povolení ovšem není zřejmé, zda byla z posledně uvedeného souhlasu, vydaného patrně pro územní řízení, převzata nějaká podmínka do stavebního povolení.

Není totiž zřejmé, jaké podmínky byly uloženy v souhlasu k umístění dálnice, a jaké podmínky tak měly být uloženy ve stavebním povolení. Stěžovatel poukazuje na to, že městský soud vytvořil zcela nejisté právní prostředí s dalekosáhlými právními následky. V situaci, kdy správní orgány trvaly na tom, že pro účely stavebního řízení není třeba žádného podkladového úkonu vydaného dle lesního zákona, není zřejmé, zda účastníci řízení mají namítat absenci povinného podkladového úkonu, nebo nezákonnost „neexistujícího“ podkladu. Městský soud zcela rezignoval na formální náležitosti správního aktu. V situaci, kdy stěžovatel ani správní orgány neměly o existenci údajného souhlasu ani tušení, důslednou aplikací dispoziční zásady stěžovateli vytýká, že měl napadat nikoli absenci správního aktu, ale jeho nezákonnou formu a obsah. K tomu stěžovatel podotýká, že se městský soud vůbec nevyjádřil k argumentaci týkající se této otázky, která je obsažena zejména ve vyjádření ze dne 1. 9. 2011.

[9] Na závěr stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek městského soudu, stejně jako rozhodnutí ministra dopravy a rozhodnutí žalovaného a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[10] V replice ze dne 20. 11. 2012 stěžovatel opakuje (tentokrát však v koncentrované podobě) svoji argumentaci obsaženou v kasační stížnosti.

III. Vyjádření žalovaného

[11] Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 27. 8. 2012 uvedl, že se ztotožňuje s právním názorem městského soudu, a navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl. Dodal, že námitky proti stanovisku EIA a stanovisku SEA, vztahující se ke stanovení konkrétní trasy dálnice D 8 patří zcela nepochybně do okruhu námitek, které mohly být uplatněny v územním řízení, a proto k nim nelze v řízení stavebním přihlídnout. Totéž se týká i výtek proti rozhodnutí o udělení výjimky dle § 43 zákona o ochraně přírody a krajiny. Souhlas orgánu státní správy lesů dle § 14 odst. 2 lesního zákona byl vydán, byl s formálními nedostatky, a byl součástí správního spisu týkajícího se stavebního řízení.

IV. Stručné shrnutí vyjádření osoby zúčastněné na řízení

[12] Osoba zúčastněná na řízení ve svém vyjádření ze dne 9. 10. 2012 ve vztahu k prvním dvěma kasačním námitkám uvedla, že s totožnými námitkami se Nejvyšší správní soud vypořádal již v rozsudcích čj. 1 As 6/2011 – 347 a čj. 1 As 83/2011 – 565. V nyní projednávané věci stěžovatel pouze opakuje svoji dříve uplatňovanou argumentaci. Pokud jde o námitku dílčí nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu, která se upíná k prvním dvěma námitkám kasační stížnosti, osoba zúčastněná na řízení uvedla, že stěžovatel neuplatnil v řízení před městským soudem žádný nový argument, jenž by mohl zpochybnit správnost závěrů dosavadní judikatury kasačního soudu. Proto je zcela postačující, že městský soud odkázal na konkrétní judikaturu a shrnul jí formulované důvody, pro něž Nejvyšší správní soud považoval vznesené námitky za nedůvodné.

pokračování

[13] Ve vztahu ke třetí kasační námitce poukázala osoba zúčastněná na řízení na formulaci příslušného žalobního bodu. Z ní plyne, že v řízení před městským soudem argumentoval stěžovatel absencí vyjádření orgánu státní správy lesů dle § 14 odst. 2 lesního zákona. Teprve v kasační stížnosti napadá formální a obsahové vady tohoto vyjádření. V této části je proto kasační stížnost nepřipustná.

[14] Osoba zúčastněná na řízení navrhuje, aby byla kasační stížnost zamítnuta.

V.

Právní názor Nejvyššího správního soudu

[15] Kasační stížnost není důvodná.

[16] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval správností právního názoru městského soudu ohledně žalobního bodu směřujícího proti procesu SEA a stanovisku EIA [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., V.A.] a správností postupu soudu, který odmítl přezkoumat v rámci žaloby proti stavebnímu povolení rozhodnutí o udělení výjimky dle § 43 zákona o ochraně přírody a krajiny [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., V.B.]. Na závěr se soud vypořádal s namítanou vadou správního řízení, která má spočívat v absenci souhlasu orgánu státní správy lesů s povolením stavby [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., V.C.]. V souvislosti se všemi třemi námitkami se soud zabýval i namítanou dílčí nepřezkoumatelností rozsudku městského soudu [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., V.A., V.B., V.C.].

V.A.

Námitky proti procesu SEA a EIA

[17] Stěžovatel napadá závěr městského soudu, dle něhož nelze v rámci projednávání žaloby proti stavebnímu povolení přezkoumávat řádnost procesu posuzování vlivů koncepce na životní prostředí (SEA) a stanovisko k posouzení vlivů záměru na životní prostředí (EIA) z toho pohledu, zda nedošlo k pochybení při výběru výsledné varianty vedení dálnice D 8. Stěžovatel přiznává, že tento názor by byl v obecné rovině správný, nicméně musel by být zajištěn efektivní a rychlý soudní přezkum územního rozhodnutí. V uvedeném případě tomu tak nebylo, a proto je třeba v řízení o žalobě proti stavebnímu povolení projednat i žalobní body, které by při řádném fungování správní justice věcně náležely do řízení o žalobě proti územnímu rozhodnutí.

[18] Při úvaze, zda námitky stěžovatele proti procesu SEA a stanovisku EIA je možné uplatnit ve stavebním řízení, vyšel Nejvyšší správní soud z § 114 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), dle něhož se nepřihlíží k námitkám účastníků řízení, které byly nebo mohly být uplatněny v územním řízení. Shodnou normu obsahoval v § 61 odst. 1 i starý stavební zákon (z početné judikatury k aplikaci tohoto ustanovení viz např. rozsudek NSS ze dne 13. 6. 2007, čj. 5 As 73/2006 – 121, nebo rozsudek ze dne 22. 5. 2008, čj. 1 As 21/2008 – 81 ve věci *Okresní soud Karlovy Vary*).

[19] Argumentaci stěžovatele uplatněnou v kasační stížnosti lze pro lepší pochopení shrnout následovně. Výběr konkrétního koridoru dálnice D 8 v úseku Lovosice – Řehlovice z variant, které přicházely v úvahu, byl učiněn na základě posouzení vlivů dopravní studie na životní prostředí. Jeho výstupem bylo stanovisko SEA, které doporučilo sledovat koridor C (skládající se z varianty C1 a C2) a upustit od ostatních variant. Stěžovatel ovšem namítá, že v průběhu tohoto procesu neproběhlo veřejné projednání, které mělo být dle zákona č. 244/1992 Sb. jeho obligatorní součástí. Následně byl zpracován a vydán územní plán vyššího územního celku – okres Litoměřice, v němž byla trasa dálnice D 8 zachycena v souladu se stanoviskem SEA vydanému k dopravní studii. Poté bylo provedeno posouzení vlivů záměru (dálnice D 8) na životní prostředí (proces EIA), který opět vycházel pouze z již vybraného koridoru. Posouzení ostatních variant v tomto procesu bylo odmítnuto s odkazem na shora uvedené stanovisko SEA. Stěžovatel má zato, že v procesu SEA byla porušena jeho práva, neboť neproběhlo veřejné projednání dopravní studie, jehož by se mohl účastnit. Výstup tohoto procesu (stanovisko SEA) je nezákonný. Jelikož stanovisko SEA bylo podkladem pro proces EIA, jehož výstupem je stanovisko EIA, je i toto stanovisko stiženo nezákonností, neboť se jedná o plod z otráveného stromu. Tento soubor dílčích námitek tedy zpochybňuje výběr konkrétní trasy dálnice D 8.

[20] Shodnou námitkou stěžovatele se Nejvyšší správní soud zabýval již v rozsudku ze dne 1. 6. 2011, čj. 1 As 6/2011 – 347 (část VI.B.) a rovněž v rozsudku ze dne 8. 9. 2011, čj. 1 As 83/2011 – 565, v němž reagoval na rozšíření základní argumentace stěžovatele. Obě citovaná rozhodnutí se týkají stavebního povolení na jinou část téhož úseku dálnice D 8. Skutkové i právní okolnosti obou případů jsou shodné. Soud neshledává žádný důvod, pro nějž by se měl nyní odchýlit od právního názoru zaujatého v uvedených rozsudcích.

[21] Nejvyšší správní soud považuje za podstatné předeslat, že stavební řízení není pokračováním územního řízení. Předmět obou těchto řízení, tj. okruh otázek, které se v nich řeší, je odlišný. Důsledkem této difference je zavedení věcné koncentrace námitek účastníků řízení v § 114 odst. 2 nového stavebního zákona. Námitky, které se vztahují k předmětu územního řízení, lze uplatnit pouze v tomto typu řízení, nikoliv v řízení navazujícím (tj. v daném případě v řízení stavebním). I kdyby byl soudní přezkum územního rozhodnutí zdoluhavý, jak tvrdí stěžovatel, nemůže tato skutečnost prolomit bariéru mezi územním řízením a stavebním řízením, danou odlišností předmětu řízení a řešených věcných otázek.

[22] Nejvyšší správní soud je ve shodě s městským soudem toho názoru, že uvedenou námitku bylo třeba uplatnit již v územním řízení (srov. rozsudek NSS ze dne 19. 2. 2004, čj. 5 A 137/2000 – 37, publ. pod č. 640/2005 Sb. NSS, nebo rozsudek NSS ze dne 22. 7. 2010, čj. 8 As 2/2010 – 97 ve věci *Společnosti ochránců životního prostředí*). Stanovisko EIA je v první řadě podkladem pro územní řízení, v něm se také rozhoduje o umístění stavby na přesně určené pozemky [§ 4 odst. 1 písm. c) vyhlášky č. 132/1998 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona]. Otázka, které se týká námitka stěžovatele (tj. stanovení konkrétní trasy dálnice D 8), byla předmětem územního řízení. Její posouzení ze strany správních orgánů mohlo být přezkoumáno soudem pouze v souvislosti se žalobou proti územnímu rozhodnutí. Přesně tímto způsobem ostatně stěžovatel postupoval, uplatnil tytéž námitky proti procesu SEA a stanovisku EIA v územním řízení a žalobě proti územnímu rozhodnutí. K souboru námitek stěžovatele

pokračování

týkajících se procesu SEA a stanoviska EIA, pokud se týkají výběru trasy dálnice D 8, nelze ve stavebním řízení přihlídnout (§ 114 odst. 2 nového stavebního zákona). Ani z rozsudku NSS ze dne 19. 1. 2010, čj. 1 As 91/2009 – 83, jehož se stěžovatel v kasační stížnosti dovolává, nelze vyvodit opak. Předmětem stavebního řízení není umísťování stavby do území (v daném případě tedy výběr konkrétní trasy dálnice), nýbrž stanovení závazných podmínek pro provedení a užívání stavby (§ 115 odst. 1 nového stavebního zákona).

[23] Byť se stěžovatel snaží poukázat na to, že existuje vazba mezi některými podmínkami obsaženými ve stanovisku EIA a stavebním povolením, což Nejvyšší správní soud nikterak nezpochybňuje, nenamítá, že by se žalovaný ve stavebním povolení nevypořádal s některou podmínkou obsaženou ve stanovisku EIA. Stěžovatel totiž tvrdí, že pokud by byly řádně posouzeny v rámci procesu EIA všechny možné varianty, byla by vybrána varianta s tunelem „Kubačka“, a tudíž by stavební povolení mělo zcela jinou podobu. Tím ovšem stěžovatel nečiní nic jiného, než že jinými slovy opakuje, co uvedl již v předchozí části kasační stížnosti, totiž že proces rozhodování o umístění stavby do území byl zatížen vadou spočívající v tom, že nebyly vyhodnoceny a porovnány dopady více variant vedení dálnice. Ačkoliv se tedy argumentace stěžovatele tváří vzhledem k volbě slov tak, že se týká podmínek stavebního povolení, ve skutečnosti se opět vrací k územnímu rozhodnutí.

[24] Rozsudek NSS ze dne 20. 5. 2009, čj. 1 As 111/2008 – 363, jehož aplikace se stěžovatel v kasační stížnosti domáhá, se týká územního řízení a závěr v něm vyslovený se stal závazný pro Krajský soud v Ústí nad Labem, který projednával žalobu stěžovatele proti územnímu rozhodnutí. Právní závěry Nejvyššího správního soudu se však nikterak nedotýkají řízení stavebního. Nespokojenost stěžovatele se způsobem, jakým se krajský soud následně v rozsudku ze dne 17. 6. 2010, čj. 15 Ca 91/2008 – 465, vypořádal s obsahově shodnou námitkou v řízení o žalobě proti územnímu rozhodnutí, nemůže založit přípustnost této námítky ve stavebním řízení, resp. v soudním řízení, jehož předmětem je přezkum stavebního povolení. Je třeba zopakovat, že mezi územním řízením a stavebním řízením, ačkoliv jejich výstupy představují řetězíci se správní akty, existuje z hlediska věcného bariéra striktně oddělující tato dvě řízení. Správní soudy se mohou při přezkumu stavebního povolení zabývat toliko těmi námitkami, které mají přímý vztah k předmětu stavebního řízení, a nemohou posuzovat zákonnost stavebního povolení z pohledu otázek, které se věcně neupínají k předmětu stavebního řízení. I kdyby byl soudní přezkum územního rozhodnutí v konkrétním případě zcela neefektivní, nemohou být prolomeny uvedené zásady soudního řízení správního a kogentní norma obsažená v § 114 odst. 2 nového stavebního zákona.

[25] Důvodem pro zrušení stavebního povolení nemůže být ani ta skutečnost, že jak původní územní rozhodnutí, tak následně vydané nové územní rozhodnutí bylo po nabytí právní moci stavebního povolení zrušeno (druhé územní rozhodnutí bylo zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 27. 2. 2012, čj. 15 A 75/2011 – 107). Zrušení stavebního povolení pro tuto skutečnost brání zásada, dle níž soud vychází ze skutkového a právního stavu ke dni vydání správního rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), zásada presumpce zákonnosti správních aktů a zásada ochrany práv nabytých v dobré víře. Soudní řízení není prodloužením správního řízení, v němž by se zohledňovaly skutečnosti, jež nově nastaly po vydání rozhodnutí. Právě naopak, je retrospektivním přezkumem

pravomocného správního rozhodnutí. Procesní zásada obsažená v § 75 odst. 1 s. ř. s. může být prolomena pouze tehdy, jestliže by její aplikace vedla k porušení ústavně zaručeného hmotného práva (rozsudek NSS ze dne 13. 6. 2008, čj. 2 As 9/2008 – 77, publ. pod č. 1684/2008 Sb. NSS). To ovšem není tento případ. Aplikace § 75 odst. 1 s. ř. s. v posuzovaném případě nevede ke schválení právního stavu, jímž by bylo porušeno ústavně zaručené právo hmotněprávní povahy, které by příslušelo stěžovateli.

[26] Nelze hledat paralelu s případy zrušení právního předpisu pro jeho neústavnost Ústavním soudem. Zásadním rozdílem je, že zatímco právní norma je výstupem legislativní činnosti, pramenem práva, správní rozhodnutí (např. územní rozhodnutí) je aktem aplikace práva. Zrušení správního rozhodnutí retroaktivní následky nevyvolává a neprolamuje účinky § 75 odst. 1 s. ř. s. Ostatně i v případě zrušení zákona pro protiústavnost platí, že pravomocná rozhodnutí, vyjma trestních rozhodnutí, vydaná na základě právního předpisu, který byl zrušen, zůstávají nedotčena; práva a povinnosti podle takových rozhodnutí však nelze vykonávat [§ 71 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, srov. k tomu stanovisko pléna ze dne 14. 12. 2010, sp. zn. Pl.ÚS-st. 31/10 (ST 31/59 SbNU 607; 426/2010 Sb.)].

[27] Stěžovatel se v kasační stížnosti hojně opírá o rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem čj. 15 A 75/2011 – 107. Nad rámec nezbytně nutného lze k tomu dodat následující. Krajský soud v rozsudku nedal za pravdu tvrzení stěžovatele, že proces SEA proběhl v rozporu se zákonem. Důvodem pro zrušení územního rozhodnutí byla skutečnost, že správní orgán předložil soudu pouze fragment správního spisu (z důvodu ztráty zbylých písemností), takže soud nemohl posoudit důvodnost uplatněného žalobního bodu. To pak vedlo soud k závěru o nepřezkoumatelnosti územního rozhodnutí pro nedostatek důvodů, a proto rozhodnutí zrušil.

[28] Městský soud tedy zaujal správný právní názor. Námitka stěžovatele je nedůvodná.

[29] Rozsudek městského soudu nelze v této části označit za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, neboť soud v něm zcela jednoznačně zformuloval svůj právní názor na posuzovaný žalobní bod a dostatečně podrobně vyložil důvody, o něž svůj názor opírá. Z hlediska přezkoumatelnosti rozhodnutí není potřebné, aby se soud výslovně vypořádal i s rozšiřující argumentací, která má doplňkový charakter. Podstatné je, že z rozsudku je i pro stěžovatele seznatelné, z jakého důvodu soud nepovažoval ústřední část žalobního bodu, na níž pak stěžovatel dodatečně „nabalil“ doplňkovou argumentaci, za důvodnou. Tím bylo stěžovateli umožněno napadnout správnost posouzení právní otázky městským soudem cestou kasační stížnosti a dosáhnout jeho přezkumu kasačním soudem. Námitka nepřezkoumatelnosti rozsudku je nedůvodná.

V.B.

Soudní přezkum rozhodnutí o udělení výjimky dle § 43 zákona o ochraně přírody a krajiny

[30] Stěžovatel se v žalobě domáhal přezkumu rozhodnutí ministra životního prostředí ze dne 14. 2. 2001, čj. M/100130/01-SRK/813/R-1057/00, jímž byl zamítnut rozklad proti rozhodnutí Ministerstva životního prostředí. Tímto rozhodnutím byla osobě

pokračování

zúčastněné na řízení udělena výjimka dle § 43 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ze zákazu stanoveného § 26 odst. 1 písm. f) tohoto zákona (zákaz stavět nové dálnice na území chráněné krajinné oblasti). Městský soud ovšem uvedl, že přezkumu rozhodnutí o povolení výjimky se má stěžovatel domáhat v rámci žaloby proti územnímu rozhodnutí, jehož byla výjimka podkladem. Stěžovatel napadá uvedený právní názor soudu.

[31] Stěžovatel argumentuje tím, že dle dobové judikatury bylo rozhodnutí o udělení výjimky dle § 43 zákona o ochraně přírody a krajiny vyloučeno ze samostatného soudního přezkumu. Tento právní názor změnil až rozšířený senát NSS v usneseních ze dne 21. 10. 2008, čj. 6 As 7/2005 – 97 a čj. 8 As 47/2005 – 86. Nový právní názor však dle stěžovatele nelze aplikovat retroaktivně.

[32] Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení této kasační námitky shodně jako v rozsudcích čj. 1 As 6/2011 – 347 a čj. 1 As 83/2011 – 565, neboť neshledal důvod pro odchýlení se od svého právního názoru. V rovině správního procesu je rozhodnutí o udělení výjimky dle § 43 zákona o ochraně přírody a krajiny zcela nepochybně samostatným správním rozhodnutím, které vůči rozhodnutím dle stavebního zákona představuje řetězcí se správní rozhodnutí, nikoliv subsumovaný akt. Nejvyšší správní soud dospěl v rozsudku čj. 1 As 6/2011 – 347 (cit. v bodě [20] shora) nicméně k závěru, že nelze spolehlivě dovodit, zda by soudy považovaly v roce 2001 žalobu podanou proti rozhodnutí o udělení výjimky dle § 43 zákona o ochraně přírody a krajiny za přípustnou (v podrobnostech viz body 76 – 78 cit. rozsudku). Jakékoliv současné úvahy by proto byly čirými spekulacemi, k nimž se zdejší soud nehodlá uchýlit. Je nicméně nepochybné, že za akceptovatelné lze považovat jen takové řešení, které by nevedlo k odmítnutí přístupu k soudu, a tedy *denegatio iustitiae*.

[33] Rozhodnutí o udělení výjimky dle § 43 zákona o ochraně přírody a krajiny nabylo účinnosti v roce 2001. Bylo podkladem územního řízení, jak vyplývá z odůvodnění územního rozhodnutí ze dne 26. 3. 2002. Námitky proti rozhodnutí o udělení výjimky tak bylo možné uplatnit v územním řízení. Pokud snad v dané době nebyl možný samostatný soudní přezkum rozhodnutí o udělení výjimky, jak tvrdí stěžovatel, nepochybně bylo možné napadnout žalobou územní rozhodnutí a v jejím rámci se domáhat na základě § 75 odst. 2 s. ř. s. soudního přezkumu rozhodnutí o udělení výjimky.

[34] Vazbu mezi napadeným rozhodnutím o udělení výjimky a územním rozhodnutím ostatně podpořil sám stěžovatel ve své žalobě. Rozhodnutí o udělení výjimky napadá z toho důvodu, že jím byl vysloven souhlas se stavbou na území chráněné krajinné oblasti, aniž ovšem bylo řádně zjištěno, zda existuje veřejný zájem na realizaci tohoto záměru, který by převažoval nad zájmem ochrany přírody a krajiny, či zda některá z ostatních variant není k přírodě a krajině šetrnější. Jinými slovy řečeno, jádrem žalobního bodu (i kasační námitky) stěžovatele je tvrzení, že k umístění dálnice D 8 v úseku Lovosice – Řehlovice do území nepředcházelo řádné posouzení jednotlivých variant a zhodnocení, zda zájem na stavbě dálnice převažuje nad zájmem na ochraně přírody a krajiny. Stěžovatel tedy nenapadá stavebním povolením stanovené podmínky pro realizaci stavby a její užívání, nýbrž samotné umístění stavby do území. Tato otázka ovšem spadá do územního řízení (viz bod [22] shora). Stěžovatel se proto nemůže domáhat přezkumu rozhodnutí o

udělení výjimky v souvislosti s žalobou proti stavebnímu povolení, jestliže jeho žalobní body se mívají s předmětem přezkoumávaného správního rozhodnutí (stavebního povolení) a mívají do předchozí fáze povolovacího procesu (územního řízení).

[35] Smyslem § 75 odst. 2 s. ř. s. je podrobit soudnímu přezkumu úkony, u nichž nejsou splněny procesní podmínky pro jejich samostatné přezkoumání soudem. Bylo-li možné rozhodnutí o výjimce přezkoumat na základě tohoto ustanovení v rámci žaloby proti územnímu rozhodnutí, které řeší otázky zpochybňované stěžovatelem (tedy umístění stavby do zvláště chráněného území), neexistuje žádný racionální důvod, proč by měl být připuštěn jeho soudní přezkum i v souvislosti s žalobou proti stavebnímu povolení (tedy *dvojitý* soudní přezkum).

[36] Stěžovatel v kasační stížnosti demonstruje na příkladu několika podmínek obsažených v rozhodnutí o povolení výjimky souvislost tohoto rozhodnutí a stavebního povolení. Z toho dovozuje, že rozhodnutí o udělení výjimky je přezkoumatelné i v rámci žaloby proti stavebnímu povolení. Stěžovatel však zcela pomíjí tu skutečnost, že nejde o to, v jakém řízení má být rozhodnutí o udělení výjimky přezkoumáno, nýbrž o to, zda jej může soud v řízení o žalobě proti stavebnímu povolení přezkoumat z toho pohledu, zda v souladu se zákonem svolilo k umístění dálnice D 8 v konkrétní trase přes území chráněné krajinné oblasti. Přesně takto totiž formuloval stěžovatel příslušný žalobní bod, stěžovatel nezpochybňuje cestou napadání rozhodnutí o udělení výjimky *nic jiného než umístění stavby do území*. Takovýto žalobní bod se nevztahuje k předmětu stavebního řízení, a nelze jej tak řešit v rámci žaloby proti stavebnímu povolení.

[37] Městský soud správně odmítl přezkoumat zákonnost rozhodnutí ministra životního prostředí ve věci udělení výjimky dle § 43 zákona o ochraně přírody a krajiny. Námitka je nedůvodná.

[38] Rozsudek městského soudu nelze ani v této části označit za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, neboť soud v něm zcela jednoznačně zformuloval svůj právní názor na posuzovaný žalobní bod a dostatečně podrobně vyložil důvody, o něž svůj názor opírá. Stěžovatel městskému soudu vytýká, že se nevypořádal s jeho novou argumentací obsaženou ve vyjádření ze dne 1. 9. 2011, jež reaguje na rozsudek NSS čj. 1 As 6/2011 – 347, z něhož městský soud vychází. K tomu zdejší soud uvádí, že stěžovatel v replice ze dne 1. 9. 2011 toliko vyjádřil svůj nesouhlas s právním názorem NSS, konkrétní výtky (s výjimkou nelibosti nad rozhodnutím krajského soudu ve věci územního rozhodnutí) proti němu však neuvedl. Pakliže se městský soud plně ztotožnil s právním názorem NSS vyjádřeným v rozsudku čj. 1 As 6/2011 – 347, na nějž odkázal, nebyla zde žádná další relevantní argumentace stěžovatele, s níž by se musel městský soud vypořádat. Námitka dílčí nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu je nedůvodná.

V.C.

Absence souhlasu orgánu státní správy lesů s povolením stavby

[39] Zdejší soud se nejprve musel zabývat přezkoumatelností části rozsudku městského soudu, v níž se soud zabýval námitkou absence souhlasu orgánu státní správy lesů s povolením stavby. Teprve v případě, že by soud dospěl k závěru, že je rozsudek v této části přezkoumatelný (a to s ohledem na vyjádření žalovaného ze dne 1. 9. 2011), bylo by

pokračování

možné posoudit přípustnost kasační námitky směřující proti správnosti posouzení právní otázky městským soudem.

[40] V žalobě stěžovatel argumentoval tím, že závazné stanovisko orgánu státní správy lesů je dle § 14 odst. 2 lesního zákona třeba vydat nejen pro územní řízení, ale též pro stavební řízení. V daném případě však pro účely stavebního řízení žádné závazné stanovisko vydáno nebylo. Jeho absence se tak do stavebního řízení promítla jako vada, která může mít vliv na zákonnost stavebního povolení. V podání ze dne 6. 6. 2011, jímž stěžovatel reagoval na právní názor vyjádřený v rozsudku NSS čj. 1 As 6/2011 – 347, zopakoval svůj názor obsažený již v žalobě, tj. že pro účely stavebního řízení měla osoba zúčastněná na řízení opatřit nové závazné stanovisko orgánu státní správy lesů. Ve vyjádření ze dne 1. 9. 2011 stěžovatel zpochybnil skutkový závěr, k němuž dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku čj. 1 As 6/2011 – 347, tedy že „souhrnné vyjádření“ Městského úřadu Lovosice lze považovat za závazné stanovisko vydané dle lesního zákona. Stěžovatel obhájí svoji procesní taktiku spočívající v tom, že vadu správního řízení spatřuje v absenci závazného stanoviska orgánu státní správy lesů.

[41] Rozsudek městského soudu nelze ani v této části považovat za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Stěžovatel ve vyjádření ze dne 1. 9. 2011 zpochybňoval skutkové závěry učiněné Nejvyšším správním soudem v jiné věci. Městský soud se při hodnocení žalobního bodu přiklonil k právnímu názoru Nejvyššího správního soudu vyslovenému v rozsudku čj. 1 As 6/2011 – 347, který v odůvodnění citoval. Z rozsudku městského soudu je zřejmé, proč nepovažoval žalobní bod za důvodný.

[42] Na podkladě obsahu soudního spisu dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační námitka stěžovatele je v části nepřipustná. Dle § 104 odst. 4 s. ř. s. nelze v řízení o kasační stížnosti uplatnit námitku, jestliže ji stěžovatel nevznesl již v řízení před krajským soudem, ačkoliv tomu nic nebránilo. Teprve v řízení o kasační stížnosti stěžovatel namítá, že pokud osoba zúčastněná na řízení založila vyjádření Městského úřadu Lovosice ze dne 7. 11. 2005 v seznamu podkladů ve spise do části označení jako „vyjádření“, nemohl stěžovatel rozeznat, že se jedná o správní rozhodnutí nebo závazné stanovisko dle § 14 odst. 2 lesního zákona. Taktéž teprve v kasační stížnosti stěžovatel tvrdí, že vyjádření ze dne 7. 11. 2005 zavazuje investora k tomu, aby se držel podmínek obsažených v souhlasu orgánu státní správy lesů vydaném pro účely územního řízení. Stavební povolení však žádnou podmínku převzatou ze souhlasu uděleného pro územní řízení neobsahuje. Není tak zřejmé, jaké podmínky byly uloženy v souhlasu k umístění trasy dálnice, a jaké podmínky tak měly být uloženy ve stavebním povolení (souhlas udělený pro účely územního řízení ve spise chybí). Tyto námitky uplatnil stěžovatel poprvé až v řízení o kasační stížnosti, přestože jejich uplatnění již v řízení před městským soudem nic nebránilo. Nejvyšší správní soud k nim proto nemohl přihlédnout.

[43] Přípustnou tak zůstává pouze ta část kasační námitky, v níž stěžovatel zpochybňuje závěr městského soudu, že vyjádření Městského úřadu Lovosice je možné považovat za rozhodnutí, resp. závazné stanovisko orgánu státní správy lesů.

[44] Nejvyšší správní soud nejprve poukazuje na rozsudek čj. 1 As 6/2011 – 347, v němž dospěl k právnímu závěru, že nezbytným podkladem stavebního řízení je souhlas orgánu

státní správy lesů s dotčením pozemků v ochranném pásmu lesa (§ 14 odst. 2 lesního zákona). A to i tehdy, pokud byl souhlas dle tohoto ustanovení udělen již pro územní řízení.

[45] S ohledem na skutečnost, že stavební řízení bylo zahájeno až 27. 6. 2008, měl by mít souhlas dle § 14 odst. 2 lesního zákona, ve znění účinném od 1. 1. 2007, formu závazného stanoviska. K formálním požadavkům kladeným na závazná stanoviska se zdejší soud vyjádřil v rozsudku ze dne 22. 10. 2009, čj. 9 As 21/2009 – 150 (publ. pod č. 2381/2011 Sb. NSS).

[46] Součástí správního spisu je vyjádření k PD „Dálnice D8 – 0805: část A – trasa dálnice Lovosice - Řehlovice“ vydané dne 7. 11. 2005 Městským úřadem Lovosice, odborem životního prostředí, pod čj. 16511-2399/05/ŽP. Vyjádření bylo předloženo již spolu s žádostí o vydání stavebního povolení dne 27. 6. 2008, jak vyplývá z přílohy 1 této žádosti, bodu A. Z textu vyjádření městského úřadu se podává, že bylo vydáno na základě žádosti doručené správnímu orgánu dne 8. 9. 2005. Ve vyjádření sice není výslovně uvedeno, že se vztahuje ke stavebnímu řízení, nicméně je v něm odvolávka na projektovou dokumentaci. Takto se zpravidla označuje dokumentace stavby připojená k žádosti o vydání stavebního povolení [viz § 58 odst. 1 a § 61 odst. 6 starého stavebního zákona, § 16 odst. 2 písm. b) a § 18 vyhlášky č. 132/1998, kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona]. Žádost o vyjádření byla nadto podána v září 2005, tedy více jak dva roky poté, co bylo pravomocně ukončeno územní řízení. Z toho vyplývá, že se nemůže jednat o vyjádření pro účely územního řízení. Nejvyšší správní soud na základě těchto skutečností uzavírá, že se jedná o vyjádření vydané pro účely stavebního řízení.

[47] Obsahem tohoto vyjádření je následující text: *„Z hlediska zájmů státní správy lesů není námitek. Investor se bude řídit souhlasem ke stavbě do 50 m od okraje lesa vydaným RŽP OkÚ Litoměřice č. j.: 353/98/ŽP ze dne 21. 7. 1998, dále rozhodnutím o odnětí pozemků plnění funkcí lesa č. j.: 369-2642/04/ŽP ze dne 3. 3. 2004 MěÚ Losovice, OŽP. Dále rozhodnutím KÚÚK, odboru životního prostředí a zemědělství č. j.: 8818/ŽPZ-OZE ze dne 16. 3. 2005. Lesní pozemky dotčené stavbou D8-0805, a to trvale nebo dočasně budou na základě žádosti investora odejmuty v souladu se zákonem č. 289/1995 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů.“*

[48] Výkladem shora citovaného textu lze dospět k jednoznačnému závěru, že městský úřad udělil souhlas s povolením stavby v ochranném pásmu lesa. O obsahu tohoto projevu nemohou panovat pochybnosti, neboť jiný akt orgány státní správy lesů pro účely řízení dle stavebního zákona nevydávají. Městský úřad se navíc v textu výslovně odvolal na souhlas ke stavbě v ochranném pásmu lesa vydaný Okresním úřadem Litoměřice pro účely územního řízení. Vyjádření bylo potvrzeno dne 1. 11. 2007 připojením podpisu (zřejmě paní Tschakertové, vedoucí odboru životního prostředí) a otisku razítka městského úřadu. Stěžovatel v kasační stížnosti poukazuje na to, že platnost správního rozhodnutí či závazného stanoviska není možné prodlužovat prostým, rukou psaným textem opatřeným otiskem razítka a podpisem. K tomu však soud poukazuje na to, že v daném případě nejde o prodloužení platnosti stanoviska orgánu státní správy lesů, neboť platnost vyjádření vydaného dne 7. 11. 2005 nebyla časově limitována a ani zákon neupravoval dobu platnosti vyjádření. Připojení potvrzení ze dne 1. 11. 2007 pouze osvědčuje, že stanovisko orgánu

pokračování

státní správy lesů se nezměnilo a zůstává stejné. Nejde tedy o prodloužení doby platnosti vyjádření.

[49] Vyjádření městského úřadu bylo vydáno za účinnosti předchozí právní úpravy (účinné do 31. 12. 2006), dle níž se souhlas podle § 14 odst. 2 lesního zákona vydával ve správním řízení, jehož jediným účastníkem byl žadatel, a měl formu rozhodnutí (§ 58 odst. 2 lesního zákona v tehdy účinném znění, viz Staněk, J. *Lesní zákon v teorii a praxi. Úplné znění zákona s komentářem*. Písek: Matice lesnická, 1996, s. 42). Souhlas orgánu státní správy lesů byl tedy vydán v době, kdy měl mít dle účinné právní úpravy formu rozhodnutí. Stavební řízení, pro nějž byl vydán, však probíhalo již za účinnosti nové právní úpravy, dle níž měl mít souhlas formu závazného stanoviska. Přechodná ustanovení k zákonu č. 186/2006 Sb., o změně některých zákonů souvisejících s přijetím stavebního zákona a zákona o vyvlastnění, ani přechodná ustanovení nového stavebního zákona tuto situaci neřeší. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že souhlas vydaný za účinnosti předchozí právní úpravy je plně použitelným a dostačujícím podkladem pro stavební řízení vedené dle nového stavebního zákona. Nabytí účinnosti zákona č. 186/2006 Sb., kterým byl novelizován lesní zákon a jímž byla pro souhlas dle § 14 odst. 2 výslovně zavedena forma závazného stanoviska, nemá vliv na platnost a účinnost souhlasů vydaných dle předchozí právní úpravy.

[50] Nejvyšší správní soud na základě těchto úvah konstatuje, že orgán státní správy lesů (Městský úřad Lovosice) vydal pro účely stavebního řízení souhlas dle § 14 odst. 2 lesního zákona. Věcně i místně příslušný orgán státní správy lesů vyjádřil pro účely stavebního řízení své stanovisko, že z pohledu ochrany lesa nejsou k projektové dokumentaci žádné připomínky. O neexistenci souhlasu dle § 14 odst. 2 lesního zákona by šlo tehdy, pokud by projektová dokumentace vůbec nebyla předložena orgánu státní správy lesů a ten k ní nezaujal vůbec žádné stanovisko. To však evidentně není tento případ, neboť orgán státní správy materiálně zformuloval své stanovisko týkající se souladu projektové dokumentace se zájmy chráněnými lesním zákonem a formálně jej vyjevil navenek prostřednictvím vyjádření ze dne 7. 11. 2005. Soud k tomu nicméně dodává, že tento souhlas trpí frapantními nedostatky formálních náležitostí a nebyl vydán způsobem předvídaným lesním zákonem (tj. ve správním řízení). To ovšem nic nemění na tom, že souhlas byl vydán, má pozitivní podobu a neobsahuje žádné podmínky. Formální nedostatky nejsou tak intenzivní, že by způsobovaly jeho nicotnost (k důvodům nicotnosti srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 22. 7. 2005, čj. 6 A 76/2001 – 96, č. 793/2006 Sb. NSS).

[51] Formální a procesní vady, kterými trpí souhlas orgánu státní správy lesů, by byly relevantní v případě, že by se stěžovatel domáhal v rámci žaloby proti stavebnímu povolení přezkumu tohoto souhlasu. To však stěžovatel neučinil, nenapadal zákonnost souhlasu. Stěžovatel zvolil jinou taktiku vedení sporu a tvrdil, že souhlas nebyl vůbec vydán, a proto je stíženo vadou samotné stavební řízení. Tato argumentační konstrukce stěžovatele však nemůže být s ohledem na shora uvedené úspěšná. Na této procesní taktice setrval i poté, co se seznámil s právním názorem vyřčeným Nejvyšším správním soudem v rozsudku čj. 1 As 6/2011 – 347. V případě posuzování vad správního řízení je správní soud důsledně vázán dispoziční zásadou a nemůže přihlížet k vadám řízení nad rámec tvrzení žalobce (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 15. 1. 2008, čj. 2 As 34/2006 – 73, č. 1546/2008 Sb.

NSS). Stavební řízení tedy není zatíženo vadou spočívající v absenci souhlasu dle § 14 odst. 2 lesního zákona.

[52] Stěžovatel na podporu své argumentace poukázal na právní názor Městského soudu v Praze vyjádřený v rozsudku ze dne 1. 9. 2010, čj. 10 Ca 299/2009 – 45. K tomu je třeba nejprve zdůraznit, že právní názor vyjádřený krajským soudem není pro Nejvyšší správní soud formálně ani materiálně závazný. Stěžovatelem citovaný rozsudek navíc neprospívá jeho argumentaci, nýbrž argumentaci Nejvyššího správního soudu. V dané věci totiž žalobce napadl nejen absenci podkladového stanoviska, ale také jeho formální nedostatky (viz horní polovina strany 2 rozsudku). Námitce nedostatku formálních náležitostí závazného stanoviska dal městský soud zapravdu. V nyní posuzované věci ovšem stěžovatel namítal pouze absenci závazného stanoviska orgánu státní správy lesů, nikoliv však jeho formální nedostatky či procesní vady vztahující se k vydání stanoviska (viz zejména bod [40] shora). Ve věci vedené městským soudem pod sp. zn. 10 Ca 299/2009 se soud zabýval formálními náležitostmi závazného stanoviska, neboť žalobce v žalobě tvrdil, že závazné stanovisko trpí formálními nedostatky. V nyní posuzované věci však takovýto žalobní bod vznesen nebyl, a proto se soud touto otázkou nemohl zabývat.

[53] Městský soud tedy posoudil spornou právní otázku správně. Kasační námitka je nedůvodná.

VI.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[54] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je nedůvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.). Neshledal přitom žádnou vadu, k níž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[55] Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal argumentaci předloženou stěžovatelem důvodnou a nenalezl ani jiný důvod, pro nějž by se měl odchýlit od svých právních názorů zaujatých v rozsudku čj. 1 As 6/2011 – 347, nepředložil věc rozšířenému senátu na základě § 17 s. ř. s., jak navrhoval stěžovatel.

[56] Nejvyšší správní soud neprovedl stěžovatelem navržené důkazy. Vyjádření Městského úřadu Lovosice ze dne 7. 11. 2005, čj. 16511-2399/05/ŽP, a seznam dokladů předložených spolu s žádostí o vydání stavebního povolení jsou součástí správního spisu. Správním spisem se důkaz neprovádí. Soud měl nicméně tyto dokumenty k dispozici a důkladně se s nimi seznámil. Důkaz vyjádřením Městského úřadu Lovosice ze dne 9. 8. 2004, čj. 13970-2150/04/ŽP, soud neprovedl, neboť rozhodnutí se netýká této věci, nýbrž jiného úseku dálnice D 8. Ze stejného důvodu soud neprovedl důkaz ani sdělením Magistrátu města Brna ze dne 12. 3. 2009, zn. MMB/0057083/2009. Toto sdělení nemá jakýkoliv vztah k dálnici D 8, a proto pro posouzení zákonnosti stavebního povolení na část dálnice D 8 nemůže přinést žádné relevantní poznatky. Rozhodnutím Ministerstva životního prostředí ze dne 13. 7. 2000, čj. 100410/00-OOP/4666/00 600/2275/00, soud důkaz neprovedl, neboť dospěl k závěru, že s ohledem na formulaci žalobního bodu a návazně též kasační námitky nelze v tomto řízení podrobit rozhodnutí ministerstva

pokračování

soudnímu přezkumu. Soud neprovedl důkaz ani rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 1. 9. 2010, čj. 10 Ca 299/2009 – 45, a rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 27. 2. 2012, čj. 15 A 75/2011 – 107, neboť tyto důkazní návrhy nesměřují k prokázání skutečností, nýbrž slouží na podporu stěžovatelem uplatněné právní argumentace. Nejedná se tedy vůbec o důkazní návrhy, ale o argumenty právní povahy. Podstatou důkazního návrhu je jeho zaměření na prokázání určité skutečnosti, nikoliv na prokázání pravdivosti právní argumentace. Soud se s argumentací stěžovatele podrobně seznámil a s odkazy na rozsudky čj. 10 Ca 299/2009 – 45 a čj. 15 A 75/2011 – 107 se vypořádal v příslušných částech odůvodnění (viz shora).

[57] O nákladech řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný sice v řízení úspěšný byl, nicméně v řízení mu nevznikly žádné náklady, které by přesáhly náklady běžné úřední činnosti, a proto soud žalovanému náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[58] Osoba zúčastněná na řízení má dle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. V tomto řízení však nebyla osobě zúčastněné na řízení uložena žádná povinnost, a proto soud rozhodl, že nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. ledna 2013

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu